

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1022/2021
21.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Драгомира Милојевића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету малолетног АА, због кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца малолетног АА, адвоката Горана Карадаревића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду КМ. 153/20 од 31.03.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 50/21 од 24.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.09.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца малолетног АА, адвоката Горана Карадаревића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду КМ. 153/20 од 31.03.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 50/21 од 24.06.2021. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 4) у вези члана 37. став 1. тачка 4) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости у осталом делу **одбацује** као недозвољен.

Образложење

Решењем Вишег суда у Новом Саду КМ. 153/20 од 31.03.2021. године, према малолетном АА изречена је васпитна мера упућивање у васпитно-поправни дом, у коме малолетник остаје најмање 6 месеци, а највише 4 године, с тим да ће суд сваких 6 месеци да разматра да ли постоје основи за обуставу извршења мере или за њену замену другом васпитном мером. На основу члана 67. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица време проведено у притвору од 07.11.2020. године када је лишен слободe, па на даље, му се урачунава у трајање изречене васпитне мере. Одлучено је о трошковима поступка, а како је то ближе опредељено у изреци.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 50/21 од 24.06.2021. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду и браниоца малолетног АА и решење Вишег суда у Новом Саду КМ. 153/20 од 31.03.2021. године, потврђено.

Бранилац малолетног АА, адвокат Горан Карадаревић, поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних решења, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијана решења укине и предмет врати на поновно одлучивање или иста преиначи и поступак против малолетног АА обустави.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца малолетног АА сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца малолетног АА, адвоката Горана Карадаревића, неоснован је у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 4) у вези са чланом 37. став 1. тачка 4) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу захтев недозвољен.

Бранилац малолетног АА у захтеву истиче да је на главном претресу учествовао судија који је морао бити изузет, обзиром да је у овом поступку као судија за припремни поступак и као председник већа за малолетнике учествовала иста судија Вишег суда у Новом Саду –Анита Будимир. Даље се истиче да је у овом предмету морао као председник већа поступати други судија, из разлога што је судија за припремни поступак већ једном изводила доказе, доносила процесне одлуке, изјашњавала и о притвору, а онда је то учинила поново на главном претресу. По ставу одбране, у складу са одредбама члана 37. ЗКП, судија која је учествовала у једној фази поступка не може поступати и у другој фази.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Тачно је да је у конкретном случају, по захтеву Вишег јавног тужиоца у Новом Саду за покретање припремног поступка према малолетном АА због основане сумње да је учинио кривично дело убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ и кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, судија за малолетнике Вишег суда у Новом Саду, Анита Будимир поступала у припремном поступку, као и да је именована судија поступала и као председник већа за малолетнике истог суда које је, након одржаног главног претреса мериторно одлучивало о предлогу јавног тужиоца за изрицање кривичне санкције малолетном АА.

Међутим, учешћем истог судије у наведеним фазама првостепеног поступка није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) у вези са чланом 37. став 1. тачка 4) ЗКП, истакнута у захтеву за заштиту законитости браниоца малолетног АА јер, супротно наводима захтева, Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица садржи изричите одредбе о поступању, у првостепеном кривичном поступку према малолетницима, истог судије за малолетнике надлежног суда у припремном поступку и као председника већа за малолетнике у седници већа и на главном претресу (чл. 63. и 73. у вези са чл. 42. тог Закона), због чега нема места сходној примени, у смислу члана 4. истог Закона, општих одредаба кривичнопроцесног закона о изузећу судије, из члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, које су у супротности са цитираним одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, које се примењују у овом случају.

Бранилац малолетног АА у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконит доказ означава записник о саслушању малолетног АА у својству осумњиченог, који је сачињен у ПУ Нови Сад дана 08.11.2020. године, с обзиром да малолетно лице не може бити саслушано у полицији од стране радника полиције као осумњичени, у смислу члана 60. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Основано бранилац у поднетом захтеву истиче да је поступљено супротно законским прописима приликом саслушања малолетног АА на записнику о саслушању осумњиченог пред овлашћеним службеним лицима ПУ Нови Сад дана 08.11.2020. године. Ово имајући у виду да је, према одредби члана 60. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица предвиђено да полиција једино и искључиво има права да од малолетника прикупља обавештења у присуству родитеља, усвојиоца, односно стараоца малолетника и да то обавља полицајац за малолетнике који је стекао посебна знања из области права детета и преступништва младих, а да никако нема овлашћења да саслушава малолетника у својству осумњиченог лица, нити малолетник у кривичном поступку може имати својство осумњиченог, окривљеног, оптуженог или осуђеног лица, а у конкретном случају, малолетни АА је дана 08.11.2020. године пред овлашћеним службеним лицима ПУ Нови Сад саслушан у својству осумњиченог лица, како то произилази из наведеног записника.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, иако се ради о незаконито прибављеном доказу, није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер ова процесна повреда не постоји уколико је, с обзиром на друге доказе, очигледно да би и без тог доказа била донесена иста пресуда.

У конкретном случају, правноснажна пресуда се заснива на исказима саслушаних сведока, исказу оштећеног, исказима судског вештака Дејана Белића, судског вештака др Горана Стојиљковића, судског вештака др Милице Кецкаревић Марковић, налаза и мишљења Биолошког факултета у Београду од 10.11.2020. године, налаза и мишљења вештака судске медицине и вештака трасолога-балистичара, налаза и стручног мишљења Центра за социјални рад Општине Бачка Паланка од 18.11.2020. године, материјалним доказима у списима предмета – фотографије и видео записи сигурносних камера ПС Бачка Паланка, видео записи сигурносних камера бензинске пумпе НИС Петрол Бачка Паланка, записника ПУ Нови Сад о увиђају места догађаја од 02.11.2020. године, фотодокументације ПУ Нови Сад ОКП Одсек за оперативну форензику од 02.11.2020. године са извештајем о форензичком прегледу лица места од 02.11.2020. године, потврде о привремено одузетим предметима, записника о претресању стана и других просторија од 07.11.2020. године..., на основу којих доказа је очигледно да би и без исказа малолетног АА датог у ПУ Нови Сад дана 08.11.2020. године била донета иста пресуда.

Поред изнетог, бранилац малолетног АА образлажући повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП као незаконити доказ означава и ДНК вештачење. Међутим, образлажући напред наведену повреду закона, у овом делу, бранилац у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, наводећи да су резултати овог вештачења веома спорни, нарочито у израженом мишљењу да је малолентик доприносилац ДНК трага на чаури, а да су при томе трагови који су пронађени на чаури слаби, мешани и парцијални, те с тим у вези коментарише исказ стручног саветника др Оливера Стојковића као и предлог одбране изнет на главном претресу да се изврши контролно вештачење, што је суд одбио без неког посебног образложења на главном претресу.

Поред изнетог, бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи и да у поступцима за малолетнике доказе изводи суд, а не тужилаштво, а да је ДНК вештачење, у конкретном случају прибавило тужилаштво, на који начин указује на повреду закона из члана 63. и 64. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Међутим, одредбама члана 485. став 4. ЗКП, које прописују разлоге због којих окривљени, односно бранилац окривљеног у границама права која у поступку има окривљени (члан 71. тачка 5) ЗКП), могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда и против поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, односно повреде закона из члана 440. ЗКП, као и због повреда закона из члана 63. и 64. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца малолетног АА у напред наведеном делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу члана 491. став 1. ЗКП у односу на одбијајући део, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је предметни захтев за заштиту законитости одбачен као недозвољен.

Записничар
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић